

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTUL:

In Capitală: 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
 In Districte: 1 an 36 lei, 6 luni 18 lei, 3 luni 10 lei.
 In Streinătate: 1 an 48 lei, 6 luni 24 lei, 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN.

STIRI TELEGRAFICE

din zilele strâine.

Berlin, 16 Noembrie. — «Nordd. Allg. Ztg» conținează un articol al lui «Times», primit de la corespondentul parisian. În acest articol se afirmă, că ar fi stat în interesul Franței, ca să nu se stabiliască o alianță între Austria și Germania. Se mai afirmă tot în numitul articol, că Franția ar fi trebuit să facă și opoziție — și că dacă contele Vogüé ar mai fi fost ambasador francez în Viena, el singur ar fi condus aceea opoziție. În privința primei afirmațiuni, ziarul «Nordd. Allg. Ztg» crede, că poporul francez în mare parte își majoritatea iubește pacea. Cabinetul Waddington își ernea și în sensul acestei majorități.

Un guvern voitor de pace poate — numai cu mulțumire să constată faptul că vedea, când ambele Puteri ale Europei centrale tin prin alianță lor la durabilitatea păcii. De sine se înțelege, că alte interese va să aiă un guvern francez, care doar este răbdător și co-litigios răbdător. E probabil, că d. Vogüé sare și legitimist să fie eventual și orleanist, să aparțină el personal partidei de rezistență. Daca aceasta să fie astfel, atunci bine a facut guvernul francez — și interesul său a lăsat — că în cele de pe urmă a primit denisiunea lui Vogüé.

În privința afirmațiunii a două, ziarul german crede, că pentru dezvoltarea și înrădăcinarea relațiilor austro-ungaro-germane prezența d-lui de Vogüé ar fi fost tot atât de indiferentă, ca și adăuga Teisserenc de Bort. Luerul e foarte de lesne de înțeles, pentru că în Austria e o constituție liberă, și interesele ei e căle mai însemnată se bucură de o desbatere publică. Într-un astfel de stat însă mersul istoric, mersul natural al dezvoltării relațiilor dintre două state, nu l-ar fi putut impiedica nici cel maiabil, nici cel mai iubit ambasador.

In onoarea moștenitorului de Rusia, împăratul german a dat ordin ca în operă să se reprezinte «Rienzi».

Berlin, 16 Noembrie. — O depesă din Berlin adresată către «Kölnische Zeitung», arată că Petersburger Journal, care umbre să desemneze acest fapt, că lângă fruntele germane, în Polonia și Lituanie, se află aproape jumătate armata rusească. Depeșa arată toate regimenterile după numele celor patru, iar numărul lor în fiecare astfel: 300 batalioane infanterie, 150 escadroane de cavalerie, 450 tunuri.

«Montags-Zeitung», anunță, că principalele Bismarck, va sosi aici abia după ce fișa sa se va afila în stare de lăuzie.

Washington, 16 Noembrie. — Raportul pe luna Octobre, dat de departamentul agriculturii, constată, că recolta bumbacului să urcat. Grăul a dat asemenea o recoltă mai însemnată, ca în 1878, și anume cu 26 milioane baniți mai mult; tutunul însă a dat în țară întreagă o recoltă cu 2% mai slabă. Porumbul din acest an este superior celui din 1878 cu 200 milioane baniți.

Belgrad, 17 Noembrie. — Între Poarta și Serbia amenință să îsbucui un nou conflict. Guvernul sârbesc, înființând biserică să autocefala, a acordat patriarcului sârbesc titlul de patriarh al Decimanului. Poarta a protestat energetic într-o notă specifică contra acestei acordări de titlu, de oare ce monastirea Deciman se află pe teritoriul turcesc.

Petersburg, 16 Noembrie. — Cu date de eră se anunță din Çekîşlar: Generalul Tergucasoff a sosit aici. (Acest general e fiul unuia preot armean, așa dar nu e rus. Red. «R. L.») Generalul Gurcîn a sosit la Tiflis, de oare ce sufere din carbuncul. Trupele suferă de scorbut. O parte din proviantul de iarnă a sosit deja încă. Omoritorul generalului Drentelen, locotenentul Murki se va trage înaintea unui tribunal de răbdător, din preună cu alți 12 revoluționari. Ziua instrucțiunii e fixată pe 22 I.c.

Athena, 16 Noembrie. — Regina Danimarei va sosi aici în curând și va petrece timp mai îndelungat la curtea eleenă. Escadra franceză va pleca la 26 I.c., spre Canalul de Suez.

Serviciul telegrafic al României Libere — de la 18 Noembrie — 4 ore seara. — (Telegrame intărziate)

Malta, 17 Noembrie. — Amiralul Hornby și-a retras ieri ordinul, pe care el dase flotei, ca să ne gata de plecare în 4 zile.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Tipografia St. Mihăilescu și la corespondenții diarului din județe.
 In Franța: La Société Havas, Laffit et Cie, Place de la Bourse, 8, Paris.
 In Anglia: La D-nu Eug. Micoud's, Foreign Advertising Agency, 130—140, Fleet Street, London.
 In Austria: La D-nu B. G. Poppovitz, furnizorul Curții Române, Stadt Fleischmarkt, 15, și la D-nu H. Schalek, 1, Wolizeile 12, Wien.
 In Germania: La D-nu Adolph Steiner, Anoneen-Expedition, Inseraten, Pacht der Berliner Wesen, in Hamburg.

ANUNȚURILE:

Linia de 35 milimetru pe pagina IV-a 35 bani.

Reclame pe pagina III-a 1 Leu.

II-a 2 ,

„Epiștolă nefrancată se refuză

Articoli nepublicați nu se înapoieză.

Pentru rubrica: Insertii și reclame, redactiunea nu e responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU.

București, 7 Noembrie.

In ședința de ieri, Camera a votat în total proiectul de lege pentru înființarea unei Case de economii, pusă sub ocrotirea și controlul guvernului.

Votarea acestei legi este o faptă bună. Era o necesitate simțită adânc la noi și prin satisfacerea ei, scăpăm intru cătăva de tânia neimblănăștilor cămătarăi greci, jidani și vali — români, cari speculează toate strămoșările și toate durerile omului pentru profituri monstruoase.

Apoi, înființarea unei case de economii, astăzi, are și o însemnatate politică. În adevăr, după ce am dat de perete ușile cetățeniei române și am făcut astfel cu puțină năvălirea primejdiosului element judeaic, trebuia să ne așteptăm, ca guvernul nostru să caute să tărcui, prin toate mijloacele constitutive, lăcomia noilor cetățenii.

Tocmai de aceea însă, atâtă nu-i destul. Trebuie să ne gândim serios la viitorul nostru economic și să luăm toate măsurile, ce consiliază prudență și sistemul conservarei naționale, ca să neutralizăm acțiunea corozivă a străinismului.

Si nu-i destul să ne lăsăm numai în nădejdea inițiativelor cari ne cărmuesc, măsurile luate de dânsii pot fi bune în teorie cum bună-oară înființarea unei case de economii dar pot fi insuficiente, și în casul acesta, culegându-se pe urechia aceea, cum se zice, ne am putea trezi departe, prea departe, ca să ne mai întoarcem înapoi.

Să fim cu luare amintă. Să ne punem pe muncă. Să nu strigăm numai în toate zilele, că ne încercăm, lăsându-ne a cădea la fundul apei, cu măinile în sănătate.

Ayem un pămînt binecuvîntat, care ar putea hrăni încă șătărea locuitorii, cătă avem astăzi. Ayem bogății necalcabile într-acest pămînt feciorelnic încă și că naturale de transportare a lor — riurile, ce străbat țara în toate sensurile. Dunărea și un țerm intins de mare. Ayem inteligență înăseută în viață latină; ayem imprejurul nostru un cerc de popoare, străine cu totul de noi, muncitoare însă și cu ochii neclintiți deasupra noastră, și mai avem — trebuie să repetăm cu alte cuvinte mai lămurite — o prăpastie înainte-ne, spre care atâtă vrăjămașă ne impinge pe fiecare.

Să ne întoarcem privire spre apus și să ne gândim la Belgia, țară mai mică de cătă a noastră și mai puțin desmeritată de natură; totuși Belgia, situată geografic într-o poziție aproape ca a noastră —adică înconjurată de națiuni puternice și rivale, prin industria și prin mununata activitate a locuitorilor ei.

Până ieri, eram socotit că niște neverștnici, puși sub epitropia puterilor celor mari; până ieri, teama d'a ne prăpăstui era cel puțin amortită prin ideea, că altii, interesându-se de soarta noastră, din cauza intereselor lor, nu ne vor lăsa să ne ducem pe copcă. Astăzi, când suntem lăsați de capul nostru, cum se zice, și nu inspirăm nimănul alt interes, de cătă acela d'a ne avea fie care la indemnă, pentru ziua în care caprițurile diplomaților vor turbura iarăși pacea lumii, remâne la mintea noastră, ca să ne gândim, prin ce mijloace să scăpăm de soarta, ce amenință pe oră ce popor, care, la sfârșitul veacului al noastrăzecelea, n'are nici industriă, nici comerț, nici institute de credit agricol, nici chiar școale îndestule și îndestul de bine întregime.

Inființarea unei case de economie este un

inceput bun, pentru care ne bucurăm din toată inima. Ce folos însă? Această bucurie nu e de tot senină, căci ne gădim, că în urma acestui bine șă înalță capul un monstru: rescumperarea drumurilor de fier.

Cătă a stat prin puterile noastre, am căutat să luminăm opinionea publică în privință acestor nenoroci și nevenite la vremea rescumpărării. Am căutat să convingem pe reprezentanții poporului, că ceea ce d-lor voiesc a face — poate cu cele mai bune intenții din lume — este o curată complicitate cu tâncile planuri ale cămătarilor din străinătate.

N-am isbutit. Acum, fiind că sorții sunt gata a se arunca pe punga țărării noastre, rugăm pe deputații cei cu dor de patria lor, să lupte din toate puterile, pentru că târgul numit rescumpărare să se facă în cele mai puțin grele condiții pentru noi și dacă este posibil, să-l amine până la timpu mai favorabile țărării...

Scim, că se vor găsi mulți deputați, cari să nu țină seamă nici de tânguirile guvernului, că Europa n'ar voi să ne recunoască independentă, până ce nu vom bea și paraharul rescumpărării, nici de calculele specioase ale gazetelor guvernamentale, cari infățișează această operațiune financiară ca un pămînt al făgăduinței, cu riuri de lapte și de miere! Chiar s'au găsit două bărbăți cu multă competență în cestiuni economice, dd. Procopie Dimitrescu și Pană Buescu, cari, în secțiuni, puind patriotismul mai presus de partidă, au făcut tot ce aș puteat, ca să ne șureze sarcina ce ni se aruncă azi în spinare.

Mai scim însă, că silințele oamenilor de bine, oamenilor cari văd mai departe și mai limpede în viitor, vor rămâne deșarte. — Inchinătorii guvernului vor crede lucrul, că tot d'aua, fără a cerceta și constata, fără multă bătăie de cap, un proiect de lege, pe care însuși d. Sturza, care l'a alcătuit, l'a recunoscut altă dată — și nu de mult că e desastros!

In oră ce cas, noi avem convingerea, că ne am făcut datoria și măngăierea, că în cestiuni aceasta am exprimat și exprimă opiniunea intreagă țărării. Iar daca a exprimă opiniunea țărării însemnează a face opoziție, mărturim cu măndrie, că vom fi tot d'aua într-o astfel de opoziție.

CRONICA ZILEI

A. S. Regală a acordat medalia «Bene-mecenati» el. I d-lui Lalane, membru al institutului din Franța, pentru numeroasele sale scrierile astăzi.

Decretul e publicat în «Monitorul oficial», de astăzi.

Secretarul general al ministerului finanțelor, d. N. Prisăceanu, a trecut în funcțiunea de secretar al legației din Petersburg.

D. Anton Carp el înlocuiește, la ministerul de finanțe.

Consul al Ronaniei la Salonic s'a numit d. Iorgu Lenș.

Verifierul al casieriei generale din județul Teleorman s'a numit d. N. Ionescu.

Vechiul verificator a fost destituit din cauza de neglijență în serviciu.

Proiectul rescumpărării căilor ferate este înaintea comitetului delegaților. Raportul se va prezenta azi să mănește, iar discuția publică nu va putea începe de cătă pe sămbătă sau luni.

A se vedea ultime scris pe pagina III.

Citim în «Invățătorul», din 1 Noembrie : Plângerii desă auzim din partea invățătorilor, că primarii ei străgănește în toate privințele. În bugetele comunale din sate, primarii și cu consiliele lor prevăd mai tot deauna căte o mică sumă pe unele locuri, căte 5 pe altele, căte 10, 20 și chiar 50 lei pe lună ca subvențione din partea comunelor pentru invățători. Asemenea prevăd și pentru preoți.

Ce se întâmplă însă?

Sunt unii primari fără cuget, cari, vînd să și răsbune pe sărmănușul invățător, fiind că acesta poate nu-i face slujbe cu totul deosebite de sarcina de invățător, el străgănește cănd este vorba să-i dea subvenționea prevăzută. Unii și mai reînfac tot ce le stă prin putință ca acea mică subvenționă să nu i-o dea de loc, supt pretext, că nu s-a putut împlini toate sumele prevăzute în buget, cu alte cuvinte, bugetul comunei este în deficit. Apoi toate plângerile invățătorului nu folosesc nimic; căci, dacă reclama suprefectului, acesta trimitea reclamajunea tot la primar «spre cele de cuvință». De reclamala prefectului județului, acesta trimitea asemenea la suprefect și acesta din urmă să da calea regulată, adică o îndreptă tot către primar. Invățătorul perdea mult timp numai în călătorii, rugându-se cănd de prefect cănd de suprefect, să-si capete dreptul său.

Mulți său gândit, cum să îndrepteze acest rău. Toate recomandările Ministerului Instrucției și toate ordinile prefectilor remîneau zădarnice. O idee bună însă i-a venit în minte actualului prefect de Ilfov, d. Crețanu. Așa el a luat o măsură foarte bună, care a substras pre invățător de la bună-voință său putem zice de la căpitanul primarului și al suprefectului. D-nu prefect de Ilfov, Crețanu, a dat ordine că să nu se plătească lefile suprefectorilor până nu vor însăși dovezile invățătorilor din plășile lor, că și-au primit subvențiile din partea comunelor și că primarii au îndeplinit tot ce se cere în privința materială a scoalei. Cu chipul acesta, invățătorii din județul Ilfov, în loc să roage pe primar și pre suprefest ca să le dea subvențiile prevăzute, sunt rugați de acești din urmă, și mai ușintă de împlinirea lunei ei să primească regula subvențiile.

Ingenioasă idee. Invățătorii din Ilfov și bine cunoscăză. Bine ar fi, dacă s-ar pune în aplicare această măsură și în celelalte județe.

— — —

In luna trecută, ne spune «Topolnița», patru locuitorii din comuni Pătulele, jud. Mehedinți, au omorit cu pirul, ziua în mijlocul satului, pe un consătean al lor, fără ca cineva să dea ajutor nemorocitului.

Trei din făptuitorii sunt fugiți, iar cel de al patrulea se află arestat.

Se zice, că multe persoane din sat ar fi văzut scena, însă le este teamă a comunității că martori, fiindu-le frică de resbunarea omoritorilor; se zice

asemenea, că fugiții sărăi și în pădurea de lângă Pătule.

— — —

Priimirea mărfurilor în Viena, pentru stațiunile din josul Orșovei, incetează de la 28 Noembrie a.c., st. u.

Această înștiințare ne-o dă agenția primei cses. reg. societății de navigație cu vapoare pe Dunăre.

DIN AFARA

Planurile Rusiei.

«Pester Lloyd», luând act de preparativele resboinice ale Rusiei, nu crede, că acest imperiu ar avea de gând să păstreze multă vreme pacea. Interesant este chipul, în care ziarul austro-maghiar face această înregistrare.

In contradicție cu știrile, privitoare la o nouă și pacifică intorsură în politica Rusiei, zice el, stău notițele că primim din Petersburg, dintr-o parte foarte bine informată.

Conform acestor notițe, ministerul de răsboi rusesc se strădușește tare mult, a face un us că mai complet de invățăminte ultimului răsboi, și face tot ce-i să prin putință, pentru a întări credința armatei și populației în puterea militară a imperiului. O reorganisare a artieriei pe scara cea mai intensă, sporirea numărului armelor, în mod, că fiecare soldat să aibă două, și măsură intinsă pentru înmulțirea și perfecționarea cavaleriei, au să formeze baza practică pentru această «credință întărită».

Interesant este detaliul, că, atât în cercurile militare că și la trupe, cea mai mare băgare de seamă s-a consacrat, în timpul din urmă, studiului geografiei Austro-Ungariei.

Zău, interesant detaliu!

Conflictul anglo-turc.

In cestiunea conflictului anglo-turcesc nu avem astăzi de căt o singură știere.

Sultanul, primind în audiență pe ambasadorul Angliei Layard, i-a dat, drept răspuns definitiv la somațiunea sa, următoarea declarație :

Poarta are fără indoială scopul, de a introduce reformele trebuincioase, în toate părțile imperiului său, nu numai în Asia mică. Dar cănd ar procede la introducerea lor imediat, aceasta nu ar însemna oare, că Turcia nu face acest pas de căt sub presiunea Angliei? Si vaza ei nu ar suferi, sub povara unei astfel de băneli?

Prin urmare, încheiat Sultanul, Anglia să se mulțumească cu invitarea făcută, și să aibă răbdare, până cănd el va aflare de propice timpul, de a se acomoda acestei invitații.

privirile și șoaptele lor se puteau lesne observa, că frumusețea Gemmei făcea o mare impresie asupra lor. Unul din trănsu, care probabil că petrecuse mai multă vreme în Frankfurt, o privia neconitenit și anume într-un mod, că și cum ar cunoaște-o foarte bine, — se vedea, că știa, cine este. Deodată se sculă, eu paharul într-o mădă — domnii oficeri bănușă strănicie, masa lor era întreagă acoperită cu sticle — și se apropia de masa, la care sedea Gemma. Oficerul era un om foarte tânăr, blond, cu o fată plăcută și chiar simpatie; vinul cel mult, ce băuse înăsă, desfugurase trăsurile ei: obrajii lui ardeați, ochii săi aprinși rătăceau neconitenit în toate părțile și lăseră o expresiune obscurcie. Tovarășii săi se încercă să îl rețină, dar apoi ei dădură pace, curiosi de a vedea ce se va alege.

Oficerul se opri, cîtinându-se, înaintea Gemmei și strigă cu un glas afectat și răsunător, din care se puteau totuși vedea, ce mari silințe trebuia să și dea-e, pentru ca să apară treaz.

— Bea în sănătatea celei mai frumoase fete de ospătărie din tot Frankfurt, ce zic, din toată lumea! — (du-pă acestea vorbe ei goli paharul dintr-ună) — și ca resplată ia căndă floare, pe care a cules-o cu dumnezeeșcile ei degete.

El lăua rosa, care se află lângă farfurie Gemmei. Cuprinsă de înmărmurire și frică, ea devine în primul moment galbină ca o moartă... apoi spaimă se prefacă în indignație, înrosită în păr și ochi ei, îndreptăți direct asupra ofensatorului, începută să arunce în acelăși timp schantei și să se întunice, și să umplură cu focul unei măni grozav învățătoare.

FOIȚA „ROMANIEI LIBERE”

— 7 Noembrie 1879. —

No. 9

GEMMA

DE

IVAN TURGENIEFF

— urmare —

12

Cine nu știe, din ce măncări este compus un prânz nemăște? O supă apătoasă cu niște fidei și niște găluști fără de nici o formă, rasol uscat ca lemnul de plută, servit cu sfecile săbiate, ridichi frecate, cartofi tinoși și grăsimi alburii; apoi pește fierb în oțet, friptură cu anghimoft și în sfărșit nelipsitul prăjitură, un soi de *pudding*; vărsat cu un fel de sos acru, roșietic. Din potrivă vinul și berea sunt minunate. Astfel era într-o toate prânzul, cu care ei tracta ospătătorul de la Soden mușterii săi.

Prânzul lăua de a' tmirea un mers favorabil. De niște dispoziții în deosebi animate, nu putea fi firește nici vorbă, nici chiar după ce d. Klüber ridicase un toast, cu cuprinsul de «să trăim!». Toate se petrecău în cea mai bună regulă. După măncare se slujea cafea subțire, roșietică, adeverat nemăștească.

După aceea d. Klüber ceru Gemmei, ca logodnic galant, permisiunea de a' și aprinde o țigără... Atunci se întâmplă însă ceva neașteptat, intră în neplăcut și chiar necuvioios!

Una din mesele invecinate era ocupată de căpitanul oficeri din garnisoana Mainzului. Din

respunsul acesta este în felul său fără indoială, o minunată ocolire! Dar mulțumise-o oare cu el Anglia?

Rusia și Anglia.

«Köln. Ztg.» face în numărul său mai nou o interesantă paralelă în Rusia și Anglia, ca actualele puteri universale. Această paralelă se încheie astfel :

... Lucerile său schimbă de la începutul acestui secol, în care Schiller cântă, că «două națiuni puternice se luptă pentru stăpânirea lumii». Sub aceste două puteri se înțelege atunci France și Anglia, astăzi se înțeleg Rusia și Anglia. Si de și noi avem multe cause, să dormim, că lucru să fie altfel, cu toate acestea trebuie să constatăm, că Anglia, puterea care nu învăluie pentru noi nicăi o primăjdie, care din cauza situației sale insulare nu se poate de loc să facă cuceriri în Europa, se afă pe calea unei căderi a puterii sale, pe cănd puterea Rusiei crește.

Cu ocazia recoltei celei slabe ce a avut loc în acest an în Anglia și Irlanda, s-a publicat o statistică amănunțită despre starea economică a regatului, din care se poate vedea prea bine înAPOIAREA principalelor istorice de bogătie națională. Cultura vitelor și agricultura au căzut tare. Nu numai că s-au impușcat teritoriul lăsat și rezultatele secerișului, dar și prețul produselor a căzut, din cauza colosalului import din America și Rusia. Micul imperiu insular nu se poate întinde a casă și plugul a scormonit de la tot pețeul de pămînt, care merită să fie lăsat.

Dimpotrivă, ce privesc pe Rusia, nu aș de cănd să ieș în considerație nemăsuratele teritorii, cări se intind în mijlocul acestui imperiu, și cări au pămînt negru, cel mai bun pămînt de pe suprafața pămîntului. Înfruirea echilibratoare a culturii va mări neconitenit preponderanța Rusiei...

Si aici ziarul german sfărșind, recomandă micii sate din Europa, să ia de pe acumă măsură de apărare contra acestui imperiu, care cu vreme va ajunge atât de colosal și puternic.

CORPURILE LEGIUITOARE.

SESIUNEA EXTRAORDINARĂ

Sedința de la 6 Noembrie.

Camera — începe să lucreze cu 75 dd. deputați.

— — —
D. ministru de finanțe comunică Adunării 4 proiecte de legi.

Pentru înscrivere între veniturile Statului a sumelor provenite din prețul tunurilor vândute în cursul anului 1879, pe temeiul legii din 22 Februarie 1873;

Aceasta privire păru că impune oficeriul; el murmură incurcat căteva cuvinte neînțelese, se plecă și se întoarce la tovarășii săi, cari el primări rădănd și bătând ușor în palme.

D. Klüber sări de pe scaunul său, se ridică în toată înălțimea sa, și puse pălăria pe cap și zise cu vrednicie, dar cu un glas cam lin-

— Ceva ne-mă auzit! Obrăznicie ne-mă auzită!

Apoi chemă cu un glas sever pe băiatul de serviciu și eșeu imediat socoteala — ba eșeu mult: poruncă să se inhame căi fără nici o întărire și adaugă, că niște oameni cinstiți nu mai pot veni în acest local, unde sunt expuși să fie insultați!

La acestea vorbe Gemma — care remase nemășteată la locul său și a cărei sin se bătea cu o furie sălbatică — și indreptă privirea asupra d-lui Klüber și el privi cu aceeași căutătură mănoasă, pe care o aruncase oficerul. Emil tremura de inversiune.

— Sculați-vă, domnișoară, zise d. Klüber în același ton de severitate. Nu vi se cuvine să mai rămăneți aici. Să intrăm în ospătărie.

— Gemma se sculă, fără a zice o vorbă.

El ei dădu b'țul, ea ei tinse pe al său și el înaintă cu pași maestosi și mai ingănați, ou că se depărta mai tare de teatrul neplăcutului incident. După ei să strecură, cu toțul sguduit, servitorul Emil.

Pe cănd d. Klüber plăția încă «chelnerului», socoteala, căruia, ca să el pedepsească pentru cele întăosite, nu-i dete nicăi un băcis de o

Pentru modificarea art. VIII, din legea de la 12 Iunie 1877, pentru emisiunea biletelor ipotecare;

Pentru modificarea legilor și statutelor de ereditate.

Pentru administrarea impositului asupra bănturilor sportive. (Asupra acestuia se admite urgența).

D. președinte al consiliului comunică Adunării proiectul de lege pentru clasarea șoselei viinice Bahna-Verciorova, din județul Mehedinți, între căile județene.

Se trămite la secțiună.

D. ministru de interne prezintă Adunării proiectul de lege relativ la vîndarea unui număr de pogoane loc la Sinaia, precum și de a se ceda, fără plată pe la săteni.

Adunarea decide a se trămite la secțiună.

— — —

Se votăză în total proiectul de lege pentru casa de economie: 63 pentru, 2 contra și 1 abținut.

Sedința se ridică la 3 ore, dd. deputați trece în secțiună.

ARENA ZIARELOR

«Românul» respunde celor două obiecții, ce se mai fac contra proiectului de recumpărare a căilor ferate, și că sunt: că creditul statului va suferi din marea emisiune de obligații ale statului; că statul nu va găsi mijlocul de a plasa în public acest nou imprumut, că vor trebui 20 de ani pentru ca el să ajungă și să plătit.

Organul liberal caută a demonstra, că cea ce propune astăzi guvernul român nu este contractarea unei nouă datorii, care ar distrugă echilibrul bugetar, ci convertirea «cu mari folosuri» a unei datorii existente. Astfel în locul anuității de 18,857,880 lei pe fiecare an, datoria astăzi de stat și care se va inscrie încă 81 de ani în bugetul său, guvernul propune a nu se mai încărca bugetul de cănd cu o anuitate mijlocie de 18,084,454 lei, și aceasta nu 81 de ani, ci numai 44 de ani.

El mai arată, că nicăi a două obiecții nu este intemeiată, de oare ce noile titluri emise de stat în schimbul acțiunilor, vor fi plasate într'un mod sigur și neindoiios, prin faptul chiar al emisiunii lor, find că aci nu ar fi vorba de plasarea unui nou imprumut.

** Intr'un important articol de fond, «Timpul» atinge un punct din cestiunea recumpărării, pe care încă nimic nu s'a gândit să-l trateze. Este vorba de dreptul său mai bine obligaționarea ce ia statul român, prin art. 19 al convenției ce se propune, de a

para, în acel timp Sanin se apropiese repede de masa, la care sedea oficerii, se îndrepta către acela, care ofensase pe Gemma — (el era tocmai ocupat în acest moment să de

exploata *singur* și *exclusiv* rețeaua de căferate, în timp de 44 de ani, fără a-și reține dreptul să arendeze această exploatare vre unei companii.

Organul conservator declară, că nu se poate domiri cum o cestie atât de importantă, ca modul exploatării căilor ferate, să fiș resolvată cu ocazia rescumpărării, cu care nu se leagă cătușii de puțin. Apoi, desvoltând motivele pentru ca el nu este pentru administrarea și exploatarea linielor ferate de către stat — fără a contesta inteligența, și aptitudinea Românilor la orice întreprinderi și lucrări, — el zice că guvernul tot d'auna să dovedit că e rău administrator, mai mult la noi de căt în alte state; că guvernări noștri nu vor putea instrui și dascăli personalul pus sub ordinile lor, personal în genere cu totul neexperimentat; că chiar admitând că ei vor găsi personalul necesar, din cauza sistmului nostru politic de astăzi, când schimbăndu-se miniștri zilnic, fie care și va aduce directorul său, iar aceasta o droare de funcționari nepricepuți, — administrația căilor ferate va doveni un simplu *instrument electoral* și nicăi de cum un instrument al avuției naționale.

Negând astfel guvernărilor noștri capacitatea de exploatare a căilor ferate, organul conservator nu voiescă face o acusare specială, ci neagă ori căruț stat această capacitate și dovedesc aceasta cu citea din mai mulți autori strinți, competenți în materie.

** Organul diplomației noastre, străbătând cu ochiul «pătrunzător» orisontul politic, vede o apropiată și cumplită vijelie.

Europa se frămăntă, zice el, și o nouă grupare a puterilor se intocmese, în vederea unor mari și în parte neprevăzute evenimente.

Apoi, arătând că de precară și primejdiosă ar fi poziția noastră, dacă viitoarele complicații europene ne-ar apuca fără să avem dreptul nostru politic extern recunoscut — «Presa» arată, că guvernul și în special ministrul nostru de externe lucrează fără pregea la dobândirea recunoascerii neațărăril statului nostru, dar că mari sunt greutățile și numeroase pie-dicile ce ar fi întâmpinând în spinoasa-misiune.

Organul dlui Boerescu arată chiar una din acestea piedecă, contra cărei ar avea să hupă foarte mult: Alianța israelită s-ar fi muncind să înduplece cabinetele europene să nu considere revisuirea art. 7 din constituție, astfel precum să efectuat, ca strict implinitoare a obligațiunilor conținute în art. 44 din tratatul de Berlin.

Așa să fie în realitate? Noi credem că

D. Klüber se face, că nu văduse nimic, nici din absența lui Sanin, nici din convorbirea sa cu dd. oficeri. El indemnă pe birjarul, care era deja cuprins cu prinderea căilor la trăsură, să se grăbească și se mănia grozav pentru zabolivirea sa. Gemma nu rosti un singur cuvînt către Sanin — ba, nici măcar nu ști privesc. Sprâncenele sale însă încrustante, buzele sale galbene și strânse, chiar și nemîșcarea sa, lăsa să se învedereze lesne, ceea ce se petreceea în sufletul ei. Numai Emil potea, după cum se pare, să ște vorbească și să ște ceară lămuriri; el văduse, cum se apropiașe Sanin de oficeri, cum le dase ceva alb — o bucată de hărtie, un bilet sau o carte de vizită... Inima sermănuilui copil se bătea violent, obrajii săi ardea, să aruncă la gâtul lui Sanin și ar fi isbuinat în lacrimi, să ar repezit cu el în acest moment asupra nesufriților oficeri, ca să facă bucată într-o clipită. Se conteni însă și se mulțumi, a urmări cu băgare de samă fiecare mișcare a generosului său amic rus.

In sfârșit căii au fost prinși și societatea întreagă se suia în trăsură. Emil se urca cu Tartaglia pe capăt: el simțea, că acolo va respira mai liber, și afară de aceasta nu mai era lângă Klüber, pe care nu mai putea privi cu ochi buni.

In tot decursul întoarcerei, d. Klüber nu mai înțelegea de a vorbi. Dar vorbia singur: nimeni nu-i respunde, deși nimeni nu era de acord cu cele ce zicea. Cu deosebire amenunțată a fost stă-

cestiunea israelită, ce guvernării să înceapă să scoată iarășii la iveau, nu e de căt paravanul, după care vor să ascundă zorul ce pun în rezolvarea rescumpărării drumurilor de fier, în privința cărei ar fi luat în gajaminte formale la Berlin. — Dati-mi o mână de Evrei și monopolul tutunului că îpoteca a noilor acțiuni, ce veți emite în a-facerea rescumpărării drumurilor de fier, și eu imediat vă ia căuza în mână și voi face a vi se recunoaște independența. Iacă ultimatum la care să ar fi opri Berlinul.

Mâna de Evrei i-a fost dată, și incă independentă, se mai așteaptă monopolul tutunului!

Eacă de o cam dată, de ce mai depinde independența noastră !!

VARIETĂȚI

Un hoț de două ori spunzurat. — Intr-o adunare venind vorba despre efectul moralisător al condamnărilor la moarte, un vechiu judecător, voi să susțină contraria, istorisind acest fapt adevărat, întâmplat în Ungaria: În comitatul Somogy un hoț de drum fu condamnat la moarte de spănzurătoare. După execuțarea sentenții hoțul remase pe furci nepăzit de nimenea. Un căruțas trecând din întâmplare păcoală, lăua jos cădravul nepăzit de nimenea și punându-l în căruț și căuta de drum.

Mergând astfel bunul om spănzuratul să venin în fire, mulțumi măntuitorul său cu cuvinte pline de recunoșință doioasă. Întrând în o pădure și ajungând la o cărciumă, ambi pretin se puse să pe beutură. Căruțasul nostru fiind foarte setos pe peste măsură se imbăta străsunic — și adormi.

Când însă se deșteptă căruțasul, se vădu cu căruța furată, căci netrebuie de hoț i-o fură... Situația bietului măntuitor era foarte grea, peptru că dacă să ar fi plăns undeva contra hoțului de drum însuși ar fi căzut în vină, de ce lăua jos de pe furci pe spănzuratul. Dacă însă tăcea remânea de pagubă. Dar căruțasul, care nu se putea înpăea așa curând cu pagubi pățită, se socotă să proceadă astfel. În pădurea Bakony se află, după cum știa el, pretinul său cel fost spănzurat, se duse deci la el, așa că în vizită. Stătu acolo până la noapte și când găsădutorul său adormi, lăugă tapă de mână și lăspănzură în toată regula, având totodată precauția, să l'observe până când să ște dea sufletul. Dar în acest interval fu și el observat de unii cări luându-l drept un omorător, lăpredără în măniile justiției. Acum se prezenta judecătorilor un cas foarte complicat. Trebuia oare căruțasul să fie pedepsit pentru aceea, că lăuse pe condamnatul de pe furci, împedescând astfel curșul justiției, sau pentru aceea că spănzurase un om? Sentențile differitelor instanțe se deosebă. În fine, ultima instanță, tabla septembrială, el achită pe căruțas, pe motivul, că el, căruțasul, prin execuțarea și continuarea sentenții de moarte, ce se intrerupsese, n'a făcut nicăi act criminal.

Ruirea sa asupra punctului, ce rești să facă călății de nu i-ai asculta sfatul, de a pări în salonul inchis a' grădinei. Atunci nu s'ar fi întâmplat astfel de neplăceri! Apoi săcă căteva observații aspre și chiar liberale, cu privire la prea multă libertate, ce lasă guvernul oficerilor; să invinovați, că nu deprind disciplina, că nu respectă din destul elementul civil a' societăței! De aici nu poate răsări cu vremea decăt nemulțumiri și de la nemulțumirea până la revoluție nu lipsește mult, cum a dovedit o această infățuime tristă exemplu al Francei — aici suspină că milă dar sever. — Adaugă apoi nu mai decăt, că el respectă autoritățile, și că nu va fi nicăi odată, chiar nicăi odată revoluționar; dar în fata unui astfel de desfriș, nu poate să nu'ști esprime... desaprobația sa. După acestea, mai adaugă căteva observații generale asupra bunei-cuvintă și a necuvintă, a moralităței și imoralităței.

Era învederat, că Gemma nu era deplin mulțumită cu d. Klüber încă de cănd cu plimbarea ce o făcuse înaintea prânzului — pentru acest motiv se mantinuse față de Sanin int'un felu de rezervă, ca și cum prezența lui ar fi incurcată — dar când el lăsa de pe limbă astfelii de «declarări», atunci începu să serușineze de logodnicul său! Pe la sfârșitul călătoriei suteria cum se cade, și deși se ferise încă necurmat de a vorbi cu Sanin, să aruncă cu toate acestea de o dată o privire rugătoare... El din partea sa simțea mai multă milă pentru dănsa, decăt desgust pentru d. Klüber; ba în taină și fără a să-o mărturisi deplin, se bucura chiar de tot ce se petrecuse

Comitele Domini Zichy. — În satul român Maier, lângă Rodna a repausat zilele trecute, ne spune «Gaz. Trans», comitele Dominic Zichy, fost episcop romano-catolic la Vesprim, și a lăsat moștenire nepotului său Eug. Zichy o avere de 9 milioane florini. Deodatul era un mare contrarul al ideilor lui Kossuth. În an. 1848 gen. Görgey a ordonat ca să fie impuscat după dreptul statului fratele episcopului, comitele Eugen Zichy, pentru că era suspiciună că amic al Austriei. Episcopul Dominic Zichy însuși a fugit la Roma spre a-și depune demnitatea de Episcop. În IX să indemnă să rămăne la postul său, dar comitele Dominic Zichy să-i fi respuns: «Ca creștin sună obligat să era inimicilor mei, ca Episcop a-și trebui chiar să binecuvinteze — această insă merge peste puterile mele.» De la 1849 încoace com. Dominic Zichy, a trăit ca un erem retras în satul Maier, lângă Radna. El era un binefacător al acestui ființă. În Maier a zidit pe spesele sale o biserică greco-ortodoxă. Unul care a vizitat acolo pe episcop scrie în «N. P. Journal»:

«Către capătul satului se vede un parc minunat, în mijlocul căruia se află un palat modern. Aici locuște un comite unguresc, care e episcop catolic. Mi s'a spus că trăiește de la 1848 aici și că, de și ungur de naștere, nu ține cu Unguri, nu se interesează de loc de ei. El nu se ocupă cu politica, numai o dată la alegerile din 1875 a împărtit programul partidei lui Semnyey între cunoștinții săi. Toată viața și-a dedicat binefacerei și moralei creștine. Este foarte avut și cheltuște venitele sale colosale în acest ființă. El lasă și se zidi prin sate biserică și ajută pe cei lipsiți. De aceea e foarte înțit și venerat de poporul său intregului ființă. Casa lui e un adeverat institut medical.

Dacă se bolnăvește un tânăr român, merge la episcopul, cere, i da leacuri și îl povătușește ca un adeverat medic s. c. l. — Foia Kossuthiana «Egyetérts» i-a imputat și după moarte bine facerile acestei, cu care a împărtășit «numai» pe tânăr român.

Serviciul Tel grafic al «României libere»

— de la 19 Noembre — 9 ore dim.

Paris, 18 Noembre. — Comitetul de organizare a sărbătoarei pariziene în profitul inundațiilor din Spania a fixat data sa pe 11 Decembrie. Sărbătoarea a trebuit să fie amânată la această dată după cererea ce a fost făcută de colonia spaniolă din Paris, care merge în mare număr la nunta regelui Alfonso XII și care doară să fie prezintă la serbare.

Roma, 18 Noembre. — D. Cairoli a remis în măini regelui dimisiunea tuturor miniștrilor. E probabil că regele va însărcina încă pe Coiroli cu formarea unui nou cabinet în care va intra de altintrele și d. Depretis. Acești doi oameni de stat său intelectual asupra programelor va urma ministerului lor,

in această zi — cu toată provocarea la duel ce avea să aștepte pe ziua viitoare.

In fine se termină această chinuitoră călătorie de petrecere. Înaintea ușei cofetăriei, Sanin ajutănd pe Gemma să se coboare din trăsură, să puse în mână, tăru și zice o vorbă, trandafirul ce cucerește inderet. Ea iarășă, să strâne măna și ascunse trandafirul cu grăbire. De și era încă de vreme, el nu simțea nici o poftă să intre în casă. Gemma nici nu l'invita. Afară de aceasta Pantaleone, care le eșise spre întâmpinare până la ușă, le dezlăra, că d-na Lenore dearmă. Emil se despărțește de Sanin cu mare frică; și el admira de tare, în căt simțea de el aproape frică.

Klüber duse pe Sanin până la hotelul său și să lăua ziua bună într'un chip curtenitor foarte afectat. Cu toată mulțumirea sa proprie, acest neamă atât de corect organizat nu se simțea chiar bine. De alt mintrelea toti se simțea mai mult sau mai puțin astfel.

La Sanin firesc că nu ținu indelung această disposiție. Ea se transformă într'o stare sufletească nehotărătită, dar veselă și chiar insuflită. Se plimba prin odăe în sus și în jos, nu ouăga la nimic, flueră un cântec și era foarte mulțumit cu sine.

(Va urma.)

Pesta, 18 Noembre. — Camera deputaților a discutat proiectul de lege relativ la administrația Bosniei. Primul articol, cu un amendament presintat de d. Tisza, președintele consiliului, a fost retrăs la comisiune, cu 161 voturi contra 147. Toate celelalte articole au fost adoptate astfel cum se află în proiectul guvernului, de la 19 Noembre. — amiază.

Londra, 19 Noembre. — «Daily News» anunță că printre triburile Guzni său iivit tulburări și că e cu putință să se proclame, în Afganistan, reșoala sfântă contra Englezilor.

După «Times», Rusia ar fi recunoscută Portul imediata aplicare a reformelor, spre a impiedica complicații ce ar putea să rezulte din amesecele Englitrăi în afacerile interioare ale Turciei.

Visita lui Alecu-pașa la Constanta operează de scop de a aplăsa divergențele de opinii, care există între Filippopol și Stambul, cătă prevestează direcția ce trebuie să dea afacerilor Rumeliei orientale. Cetățuia reimpatriată refugiaților musulmani va fi probabil pusă la cale, grație emiterii unui imprumut care să intempeze obiectivul. (Havas.)

In cea din urmă tragere a loteriei de banii Hamburgiaș, său căsătorit de clientii români cu domiciliul la Iași și București cele mai însemnate cîstiguri. Participă România la această loterie de Stat devine din zi în zi mai însemnată.

Bioul principal de loterie Isenthal & Co. în Hamburg publică prin ziarul nostru de azi I-a serie a acestei noi loterie grandioasă; scopul ne este de a atrage în deosebită atenție asupra anunțului menționat de ore ce nu se tratează aci de niște promese său bilete de participare ci e vorba de losuri de Stat fiind garantate cu toată aerea guvernului german la Hamburg.

AVIS

Toți dd. membri și Societăți juridice universitare sunt rugați să se întrunească mâine, Joi 8 Noembre, în sala facultății de drept, fiind la ordinea zilei mai multe cestiuș însemnate.

Atragem atenția lectorilor nostri asupra anunțului A. Löwenherz publicat în ziarul nostru de astăzi; Casa A. Löwenherz a cărei clienti obținuse chiar în timpul din urmă succesiuri mari, se bucură în România de reputație mai bună și nu ne ramene de căt a mai menționat că loteria Hamburgiaș este o întreprindere prea solitară fiind garantată direct cu totă aerea Statului german la Hamburg.

Tot siropul și Pasta de Nafé ale lui Delancker din Paris, sunt pectorali recunoscute cărui eficacitate de medici în contra guturăilor, Bronchitelor și iritațiunilor populu și gâtului.

LA

MAREA BURSA NATIONALA

I. M. FERMO & FRATII BENZAL

No. 48, Strada Lipscau, No. 48.

CURSUL BUCURESCI

Pe ziua de 7 Noembre 1879, ora 12

OBLIGAȚIUNI	Camp. Vend.
10 % Rurale	97 1/2 98
> esite la sorti	99 1/2 arg.
8 % Domiale	105 103 1/2
> esite la sorti	99 1/2 arg.
Dob. 10 fr. Oblig. Casei pens. 300 l.	188 190
7 % Scrisori fonciere rurale	99 1/2 99 1/2
7 % Urbane	98 93 1/2
8 % Impr. Municipal	101 101 1/2
> cu pr. Bue. (bil. 20 l)	26 27
5 % Renta română	70 71
Actiuni Dacia,	190 194
> România	68 71
Băncile de România	310 315
Cupoane rurale exigibile	1/2 arg.
> domeniiale	1/2 aur
> serură	2 1/2 21
Argint contra aur	1 3/4 1 1

